

KCES's
MooljiJaitha College (Autonomous), Jalgaon

KNOWLEDGE IS POWER

ESTD. 1945

SYLLABUS

[SANSKRIT]

T.Y.B.A SEM- Vth & VIth

(With effect from June 2021)

UNDER CHOICE BASED CREDIT SYSTEM (CBCS)

[Academic Year: 2021-22]

Handwritten signature

CBCS Autonomous Structure for T.Y.B.A. (Sanskrit)

Semester	Core Course	PaperNo	Nameof Course	No.of Credits	No.of Hours per Week	No.of Lectures perWeek
V	DSE-1C	SAN. 351	वेद १ Ved I	3	3	3
		SAN. 352	व्याकरण १ Vyakarn 1	3	3	3
		SAN. 353	दर्शन १ Darshan 1	3	2	3
		SAN. 354	रत्नावली Ratnavali	3	2	3
	SEC -1	SAN. 350	संवाद व्यवहार विकास Sanwad Vyavhar Vikas	2	2	3
	GE	SAN. 001	वैद्यकीयसुभाषित Vaidyakiy Subhaashit	3	3	3
		SAN.002	संस्कृत सुरभि अंश १ Sanskrit Surbhi Part 1	3	3	3
VI	SAN. DSE-1D	SAN. 361	वेद २ Ved II	3	3	3
		SAN. 362	व्याकरण २ Vyakarn II	3	3	3
		SAN. 363	दर्शन २ Darshan II	3	3	3
		SAN. 364	कुमारसंभव सेग ५ Kumaarsanbhav 5	3	3	3
	SEC -2	SAN. 360	व्यवहार लेखन विकास Vyavhar Lhekhan Vikas	2	2	3
	GE	SAN. 003	भामिनीविलास Bhaminivilas	3	3	3
		SAN. 004	संस्कृत सुरभि अंश २ Sanskrit Surbhi Part 2	3	3	3
TotalCredits				40		

Srikanth

SEM – V

ॐ श्रीगुरुभ्यो नमः

T.Y.B.A
DSE-1C
Semester - V
SAN-351 Ved-1 वेद-१

Course Objectives:

- This course aims to get the students to know the important of ancient Vedic Literature
- To enable students to study the Vedic language and grammar.
- To enable students with great *Devatas* and their powers.
- To make students aware with the great ancient heritage of Sanskrit hymns & literature

Course Outcomes: At end of course, the students will be able to

- know importance of Vedic Literature
- understand the Vedic language and grammar.
- learn about great poet and there literature of Sanskrit
- Students will get awareness of the great ancient heritage of Sanskrit hymns & literature

Credits : 3
Marks : 75

Internal Examination: 15
External Examination : 60

UNIT	TOPIC	METHOD	CONTACT HOURS
I	1. वेदाचा परिचय, काळ, नैसर्गिक देवतांचे महत्त्व 2. सूर्य सूक्त ऋग्वेद १.११५ 3. उषा सूक्त ऋग्वेद ५.८०, 4. देवतांचा महिमा, देवतांचे मानविकरण व महत्त्व	Lectures & Discussion	12
II	1. पर्जन्य सूक्त ऋग्वेद ५.८३ 2. पर्जन्य आणि मानवी संबंध 3. अश्विनीकुमार ऋग्वेद ८.८६ 4. नैसर्गिक देवतांचे मानवी जीवनात महत्त्व महिमा	Classroom teaching & Discussion	11
III	1. सोम सूक्त ऋग्वेद ९.११३ 2. सोमाचे वैदिक साहित्यातील महत्त्व 3. पुरुष सूक्त १०.९० 4. पुरुष सूक्त आणि सृष्टी विकास	Discussion & problem solving	11
IV	1. वेदातील संवाद सूक्तांचे महत्त्व 2. सरमापणि सूक्त ऋग्वेद १०.१०८ 3. पुरुवा उर्वशी १०.९५ 4. वेदातील संवाद व भाषाशैली	Discussion & analysis & feedback	11

Handwritten signature

Suggested Reading:

कुलकर्णी भीमराव संपा. ऋग्वेद . पुणे . प्रका. श्री. सं. वि. कुलकर्णी वेदार्थ / प्रकल्प द्वारा सदामंगल ११७०/१९

शिवाजी नगर, २००७

वैद्य चि. वि. वैदिक वाङ्मायाचा इतिहास. पुणे. सुयोग प्रकाशन. २९९०

दांडेकर रा. ना वैदिक देवता . गायत्री प्रकाशन. १९८०

डांगे सिंधू. भारतीय साहित्याचा इतिहास, नागपूर, मंगल प्रकाशन ,, १९७५

वेलणकर, पराडकर, जोशी. ह. द. संपा. ऋक् सूक्त वैजयन्ति. पुणे. प्रकाशक, टी. म. वि. वैदिक संशोधन मंडळ.

१९६५

Macdonell, *Munshiram Manoharlal History of Sanskrit Literature*, Delhi, 1958

Chaubey B.B.(Ed) *The New Vedic Selection*. Varanasi, Bharatiya Vidya

Prakashan, 1965

Chaubey B.B.(ED) *The New Vedic Selection - Part II*. Varanasi, Bharatiya Vidya

Prakashan, 1992

शशि प्रभा कुमार. वैदिक अनुशीलन, दिल्ली, विद्याभारती प्रकाशन, २०१७

जियालाल कम्बोज. संपा. ऋग्वेद. दिल्ली, विद्याभारती, प्रकाशन, २०१७

Signature

T.Y.B.A.

DSE-1C

Semester – V

SAN-352: Vyakaran-1 व्याकरण-१

Course, Objectives:

- To study the importance of Sanskrit grammar.
- To study the basic knowledge of grammar..
- To provide the students knowledge of grammar skills.
- To study the basic grammar of Sanskrit like *karaka*, *sandhi* etc..

Course, Outcomes: At end of course, the students will be able to

- know the importance of Sanskrit grammar
- Learn the basic knowledge of grammar.
- Get the grammar skills.
- Know the basic knowledge of grammar of Sanskrit like *karaka*, *sandhi* etc..

Credits : 3

Marks : 75

Internal Examination: 15

External Examination : 60

UNIT	TOPIC	METHOD	CONTACT HOURS
I	कारक प्रकरण वैयाकरणसिद्धांत कौमुदी 1. कारक म्हणजे काय? 2. विभक्ती आणि कारके 3. कर्ता, प्रतीपदिकार्थ---- 4. कर्म, कर्तृरिप्सिततम कर्म	Lectures & Discussion	12
II	कारक प्रकरण लघुसिद्धांत कौमुदी 1. करण, साधकतमं करणम् 2. कर्तृकरणयोस्तृतीया 3. संप्रदान, चतुर्थी संप्रदाने 4. नमः स्वस्तिस्वाहास्वधालंषड्योगाश्च	Classroom teaching & Discussion	11
III	कारक प्रकरण लघुसिद्धांत कौमुदी 1. आपादान, अपादाने पंचमी 2. धृवमपायेऽपादानम् 3. संबंध, षष्ठी शेषे 4. नाते संबंध, अवयव अवयवी संबंध	Discussion & problem solving	11

Signature

IV	कारक प्रकरण लघुसिद्धांत कौमुदी 1. अधिकरण 2. आधारो अधिकरणे 3. सप्तम्यधिकरणे 4. विभक्त्यानुसार वाक्ये तयार करणे	Discussion & analysis & feedback	11
----	---	-------------------------------------	----

Suggested Reading:

वरदराज, *वैयाकरणसिद्धांतकौमुदी*. वाराणसी. चौखम्भा सुरभारती प्रकाशन. २००२

वरदराज, *लघुसिद्धांतकौमुदी*. वाराणसी. चौखम्भा सुरभारती प्रकाशन. २००२

द्विवेदी कपिलदेव. *संस्कृत - व्याकरण एवं लघुसिद्धांतकौमुदी*. वाराणसी.

विश्वविद्यालय प्रकाशन. १९९८

शास्त्रीभैमीव्याख्या. *लघुसिद्धांतकौमुदी*. मेरठ.

भीमसेन साहित्य भंडार सुभाष चौक. २००४

सोमलवार नीला, *लघुसिद्धांतकौमुदी*. नागपुर. (कौमुदी विहार) कौमुदी प्रकाशन, यवतमाळ १९९५

ज्ञा श्रीकलानाथ. *कारक-दर्शनम्*. वाराणसी. चौखम्भा सुरभारती प्रकाशन. १९९१

भारद्वाज रमेश, वत्स शास्त्री, ज्ञा अमरजी. *संस्कृत-व्याकरण-प्रवेशिका*. दिल्ली, विद्या भारती प्रकाशन, २०१७

दीक्षित भट्टोजी घिल्डियाल श्रीधरानन्द (हिंदी अनुवाद) *वैयाकरणसिद्धांतकौमुदी-कारक प्रकरण*, दिल्ली, मोतीलाल बनारसी दास प्रकाशन, २०१६

शास्त्री राम बालक, शर्मा गिरिजा प्रकाश, *संस्कृत रचानानुवाद चन्द्रिका*. दिल्ली, मोतीलाल बनारसी दास प्रकाशन, २०१६

शास्त्री चारुदेव, *व्याकरण चंद्रोदय (५ खंड) कारक व समास*, दिल्ली, मोतीलाल बनारसी दास प्रकाशन, २०१६

Signature

T.Y.B.A.
DSE-1
Semester –V
SAN-353: Darshana -1 दर्शन-१

Course, Objectives:

- This course aims to get the students acquainted with *Philosophy* of sanskrit.
- The students enable with the concepts of Sanskrit *Tarkshastra*.
- To provide the students with the knowledge of the types of *Darshanas*.
- To make aware the students with different types of *Nyay & Vaisheshik Darshanas*.

Course, Outcomes: At end of course, the students will be able to

- Know the importance of *Philosophy* of sanskrit.
- get information about the concepts' of Sanskrit *Tarkshastra*.
- get knowledge of the types of *Darshanas*.
- identify different types of *Nya & Vaisheshik Darshanas*.

Crédits : 3

Marks : 75

Internal Examination: 15

External Examination : 60

UNIT	TOPIC	METHOD	CONTACT HOURS
I	तर्कसंग्रह 1. दर्शन परिचय 2. तर्क संग्रह परिचय 3. द्रव्य, गुण, कर्म, सामान्य पदार्थ वर्णन 4. विशेष, समवाय, अभाव पदार्थ वर्णन	Lectures & Discussion	12
II	तर्क संग्रह 1. आत्मा, परमात्मा, मन विवेचन 2. पृथिवी, आप, तेज, वायु, आकाशयांची लक्षणे 3. रूप, रस, गंध, स्पर्श, शब्दवयांच्या इंद्रियांचे वर्णन 4. चतुर्विध यथार्थानुभव	Classroom teaching & Discussion	11
III	तर्क संग्रह 1. समवायि, असमवायि, निमित्त त्रिविध कारण 2. चार प्रकारचे प्रमाण 3. प्रत्यक्ष प्रमाण 4. निर्विकल्प, सविकल्प ज्ञान	Discussion & problem solving	11

Atakan

IV	1. अनुमान प्रमाण 2. स्वार्थ,परार्थ अनुमान 3. उपमान प्रमाण 4. शब्द प्रमाण	Discussion & analysis & feedback	11
----	---	-------------------------------------	----

Suggested Reading:

अन्नम् भट्ट ; तर्क संग्रह ; संपा. परमहंस परमानंद ; मुंबई ; लक्ष्मी वेंकटेश्वर मुद्रणालय ; संवत्- 1954

अन्नम्भट्ट; तर्कसंग्रह; व्याख्याकार-डॉ.सुधांशु कुमार षडंगी ; वाराणसी; चौखम्भा सुरभारती प्रकाशन ; 2011

अन्नम्भट्ट; तर्कसंग्रह; व्याख्याकार- आचार्य श्री शेषराजशर्मा रेग्मी; वाराणसी; चौखम्भा विद्या भवन; 2008

अन्नम्भट्ट; तर्कसंग्रह; व्याख्याकार- डॉ. दयानंद भार्गव; वाराणसी; मोतीलाल बनारसी दास, 2012

अन्नम्भट्ट; तर्कसंग्रह; व्याख्याकार- shri Satkrishrmavangiya; Varaanasi; Chaukhambha

Sanskrit Sansthan; 2011

अन्नम्भट्ट; तर्कसंग्रह; व्याख्याकार- डॉ. दयानंदभार्गव; वाराणसी; मोतीलाल बनारसीदास प्रकाशन; 2011

अन्नम्भट्ट; तर्कसंग्रह; व्याख्याकार डॉ. आद्याप्रसाद मिश्र; इलाहाबाद; अक्षयवट प्रकाशन, 2017.

अन्नम्भट्ट; तर्कसंग्रह (इंग्रेजी भाषांतर) ; व्याख्याकार- व्ही.एन. झा ; एरणाकुलम् ; आदि

शंकरानिलयमविलियानाड; 1980.

अन्नम्भट्ट; तर्कसंग्रह; व्याख्याकार-स्वामी विरुपाक्षनंद;; कानपूर; परिमल प्रकाशन; 2017.

अन्नम्भट्ट; तर्कसंग्रह; पुणे ; भोंडारकर रिसर्च इन्स्टिट्यूट; 2003. (इंग्रेजीभाषांतर)

Sikhan

T.Y.B.A.
DSE-1C
Semester – V
SAN-354: Ratnavli रत्नावली

Course Objectives:

- This course aims to get the students to know about the sanskrit drama.
- To aware the students with basic concept of drama in sanskrit
- To enable the students with the tools and technique of great sanskrit drama
- To know the deferent characters and characteristics.

Course Outcomes: At end of course, the students will be able to

- know the importance of Sanskrit Drama.
- learn basic concepts of drama in Sanskrit.
- learn tools and technique of great Sanskrit drama.
- get information about the deferent characters and characteristics.

Credits : 3
Marks : 75

InternaExamination:15
External Examination : 60

UNIT	TOPIC	METHOD	CONTACT HOURS
I	रत्नावली 1. कवि हर्षाचा व रत्नावली नाटिकेचा परिचय 2. कवीचा काळ, कथानक, संविधानक मांडणी 3. प्रथम अंक प्रारंभ, नांदी, प्रस्तावना, कथावस्तू संकेत 4. मदनोत्सव, राजाचे पहिले दर्शन	Lectures & Discussion	12
II	रत्नावली 1. द्वितीय अंक प्रारंभ 2. चित्रफलकाचा प्रसंग 3. वासवदत्तेला चित्रदर्शन 4. वासवदत्तेचा कोप	Classroom teaching & Discussion	11
III	रत्नावली 1. तृतीय अंक प्रारंभ 2. प्रमिकांची ताटातूट 3. सागरिकेचा वेष परिवर्तन 4. कट उघडकीस येतो	Discussion & problem solving	11

निर्देशक

IV	रत्नावली 1. चौथा अंक प्रारंभ 2. जादुगाराचा प्रसंग 3. अन्तःपुराला आग 4. रत्नावलीचा स्वीकार आणि नाटिका सुखान्त होते	Discussion & analysis & feedback	11
----	---	-------------------------------------	----

Suggested Reading:

श्रीहर्ष; रत्नावली, ; प्रा.दिगंबर मोरेश्वर हातवळणे, प्रा. म.मो.केळकर (संपा) पुणे; देशमुख प्रकाशन ७३९, बुधवार पेठ २, १९६४.

श्रीहर्ष; रत्नावली, पि.इस साने, इस. ए.उपाध्याय (संपा); मुंबई, शेख आणि कंपनी, १९६९

भट गो.के.संस्कृत नाटक आणि नाटककार पुणे, श्रीविद्या प्रकाशन, १९८०

कीथ ए. बी. संस्कृत ड्रामा उदयनभानू सिंह अनुवाद, पहिली आवृत्ती, दिल्ली. मोतीलाल बनारसी दास प्रकाशन. १९६५

श्रीहर्ष; रत्नावली नाटिका, पं.परमेश्वर डॉ.शिवप्रसाद द्विवेदी. (संपा) चौखंबा सुरभारती प्रकाशन, १९६८

श्रीहर्ष; रत्नावलीनाटिका सोपानम् डॉ.शिवप्रसाद द्विवेदी (संपा), वाराणासी. चौखंबा सुरभारती प्रकाशन, १९६८

उदयनभानू सिंह, संस्कृत नाटक उद्भव और विकास, वाराणासी. चौखंबा सुरभारती प्रकाशन, १९६८

Signature

T.Y.B.A.

SEC

Semester – V

SAN-350: Sanwad Vyavhar Vikas संवाद व्यवहार विकास

Course Objectives:

- This course aims to get the students acquainted with Sanskrit *speaking*.
- The students enable with the concepts of Sanskrit *Grammer*.
- To provide the students with the knowledge of the Sanskrit *Vyaavhaarik Shabdkosh*.
- To make aware the students with different types of sanskrit *shabdrup & Dhaturup*

Course Outcomes: At end of course, the students will be able to

- know the importance of Sanskrit *speaking*.
- get information about the concepts' of Sanskrit *Grammer*.
- get knowledge of the types of Sanskrit *Vyaavhaarik Shabdkosh*.
- identify different types of sanskrits *habdrup & Dhaturup*.

Credits : 2

Marks : 75

Internalexamination: 15

External Examination : 60

UNIT	TOPIC	METHOD	CONTACT HOURS
I	संस्कृत वाक्य प्रबोध 1. गुरु शिष्य वार्तालाप. 2. नाम, निवास स्थान प्रकरण. 3. गृह आश्रम, भोजन प्रकरण. 4. देश देशांतर प्रकरण.	Lectures & Discussion	12
II	संस्कृतवाक्यप्रबोध. 1. सभा प्रकरण. 2. राजा, प्रजा, राजनीति प्रकरण. 3. शत्रु, मित्र प्रकरण. 4. वैश्य व्यवहार, कुसीद ग्रहण प्रकरण.	Classroom teaching & Discussion	11
III	संस्कृतवाक्यप्रबोध 1. नौका, विमान आदि प्रकरण. 2. क्रय, विक्रय प्रकरण. 3. गमनागमन प्रकरण. 4. क्षेत्रवपन प्रकरण.	Discussion & problem solving	11

Handwritten signature

IV	संस्कृतवाक्यप्रबोध 1. शस्यच्छेदन, गवादि दोहन, क्रयविक्रय अर्घ प्रकरण. 2. उत्तमर्ण, अधमर्ण, साक्षी प्रकरण. 3. सेव्यसेवक, रोग, मिश्रित, प्रकरण. 4. ननंदभातु जाया ,शरीर अवयव , ग्राम्य पशु प्रकरण.	Discussion & analysis & feedback	11
----	--	-------------------------------------	----

Suggested Reading:

महर्षि दयानंद ;अथ संस्कृत वाक्य प्रबोध; अजमेर; वैदिक पुस्तकालय दयानंद आश्रम ,केसरगंज ;2010.

संस्कृत भारती; संस्कृत-व्यवहार-साहस्री; बेंगलुरु; अक्षरम् गिरीनगरम् ;2009.

चंद्रदेव त्रिपाठी अतुल; संस्कृत व्यवहारिक शब्दावली; अमेठी; श्रीमत परमहंस संस्कृत महाविद्यालय,

टीकरमाफी; 2010

महर्षिदयानंद;संस्कृतवाक्यप्रबोध; संपा. युधिष्ठिर मीमांसक; रेवली, सोनिपत; रामलाल कपूर ट्रस्ट. 2002

प्रतिभासाठे; सुबोधसंस्कृतलेखन; पुणे; नितीनप्रकाशन, 2002.

डॉ. कपिलदेवद्विवेदी; प्रारंभिकरचनानुवादकौमुदी; वाराणसी; विश्वभारतीप्रकाशन, 2004.

निर्णयसागरिया; शब्दरूपावलि; वाराणसी; चौखंभाविद्याभवन; 2016 .

ब्रह्मदत्त जिजासु ;संस्कृत पठन पाठन की अनुभूत सरलतम विधि;रेवली, सोनिपत; रामलालकपूर ट्रस्ट.

2002.

पं. युधिष्ठिर मीमांसक;शब्द रूपावली; रेवली, सोनिपत; रामलालकपूर ट्रस्ट. 2012.

वेंपाटी कुटुंब शास्त्री ;प्रथमा,द्वितीया,तृतीया दीक्षा; नवदेहली; राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान; 2014.

सिद्धांत

T.Y.B.A.

GE

Semester – V

SAN-001 Vaidyakiya - Subhashit वैद्यकीय-सुभाषित

Course Objectives:

- This course aims to get the students acquainted with the ancient *Ayurvedik Literature*.
- The students enable with the concepts of sanskrit *Ayurvedashastra*.
- To provide the students with the knowledge of the *Vat, Pittakaphadoshas*.
- To make aware the students with different types of *great ancient heritage of Sushrut, Charak & Dhanvantari ,etc.*

Course Outcomes: At end of course, the students will be able to

- know the importance of *Ayurvedik Literature*.
- get information about the concepts' of Sanskrit *Ayurvedashastra*
- get knowledge of the types of *Vat, Pitta, Kaphadoshas*.
- identify different types of *Sushrut, Charak & Dhanvantari ,etc*

Credits : 2
Marks : 75

Internal Examination:15
External Examination : 60

UNIT	TOPIC	METHOD	CONTACT HOURS
I	वैद्यकीयसुभाषिते 1. प्राणायाम प्रकरण. 2. प्राणायामाचे मह. 3. प्राणायामाने रोग निवारण. 4. स्नान विधि-प्रकरण.	Lectures & Discussion	12
II	वैद्यकीयसुभाषिते 1. स्नानाचे महत्त्व. 2. स्नानाचे प्रकार व लाभ. 3. शौच विज्ञानीय प्रकरण. 4. शुचितेचे महत्त्व.	Classroom teaching & Discussion	11
III	वैद्यकीयसुभाषिते 1. खरी पवित्रता कोणती असते. 2. अंतर बाह्य शुद्धी 3. जल प्रकरण 4. शुद्ध जल व अशुद्ध जल यांची ओळख	Discussion & problem solving	11

S. S. S. S.

IV	वैद्यकीयसुभाषिते 1. जल सेवनाची विधी 2. अन्न प्रकरण 3. आहाराचे महत्त्व. 4. अन्न,जल व सुभाषित	Discussion & analysis & feedback	11
----	---	-------------------------------------	----

Suggested Reading:

- संपा. प्रा. आचार्य अखिलेश शर्मा ; वैद्यकीय सुभाषिते, लातूर ; विद्याभारती प्रकाशन; 2010.
- डॉ. भास्कर गोविंद घाणेकर ; वैद्यकीयसुभाषित साहित्यम्; वाराणसी ;चौखम्भा प्रकाशन; 2018.
- डॉ. भास्करगोविंदघाणेकर; वैद्यकीयसुभाषितसाहित्यम्; संपा.डॉ. सुभाषरानाडे; वाराणसी; चौखम्भाप्रकाशन; 2018.
- डॉ. भास्कर गोविंद घाणेकर; वैद्यकीयसुभाषितसाहित्यम्;
- संपा.परशुराम लक्ष्मण वैद्य ; वाराणसी;चौखम्भासंस्कृत संस्थान; 2001.
- प्रो.एम.एन.पांडुरंग; वैद्यकीय सुभाषितानि; वाराणसी; चौखम्भासंस्कृत संस्थान; 2012.
- चरक ;संक्षिप्तचरक संहिता ;संपा- डॉ. एस. व्ही. शुक्ल; वाराणसी;
- चौखम्भा ओरियान्टाल सीरिज; 2017
- चरक; चरक संहिता ;संपा- चक्रपाणि दत्त; हैदराबाद ;
- N.I:N.M. हेरिटेज; 2014.
- चरक; चरकसंहिता, संपा-डॉ. रामतीर्थ शर्मा; वाराणसी;
- चौखम्भा ओरियान्टालिया; 2017.
- Charak ; *Charak Sanhita*, P.V.Sharma; Varaansi ;
- Chaukhambha Orientlia ;2005.
- अष्टांग हृदय ;अष्टांग हृदय सुत्रस्थान; डॉ. ब्रह्मानंद त्रिपाठी; वाराणसी ;
- चौखम्भा विद्याभवन; 2011.

सिंका

T.Y.B.A.

GE

Semester – V

SAN-002 Sanskrit Surbhi Part 1 संस्कृतसुरभि अंश-१

Course Objectives:

- This course aims to get the students acquainted with the Classical Sanskrit Prose & Poetry.
- Through this course the students understand the Varsities of Literature like old & New.
- The course also seeks to help the students negotiate the text independently with the help of Proficiency of Sanskrit.
- To acknowledge the students beauty of different Prose & Poetry of Sanskrit.

Course Outcomes: At end of course, the students will be able to

- acquaint with the Classical Sanskrit Prose & Poetry.
- get information about the Varsities of Literature like old & New.
- negotiate the text independently with the help of Proficiency of Sanskrit.
- acknowledge the students beauty of different Prose & Poetry of Sanskrit

Credits : 2

Marks : 75

Internal Examination: 15

External Examination : 60

UNIT	TOPIC	METHOD	CONTACT HOURS
I	संस्कृत सुरभि अंश -१ 1. छात्रानुशासनम् 2. छात्रानुशासनम् 3. अथवृक्षार्युवेद 4. अथवृक्षार्युवेद	Lectures & Discussion	12
II	संस्कृत सुरभि अंश -१ 1. वज्रसूचिकोपनिषद 2. वज्रसूचिकोपनिषद 3. बुधभूषणम् 4. बुधभूषणम्	Classroom teaching & Discussion	11
III	संस्कृत सुरभि अंश -१ 1. यदा रायदुर्गो जागर्ति 2. यदा रायदुर्गो जागर्ति 3. भक्तीमार्गः 4. भक्तीमार्गः	Discussion & problem solving	11

CO
AlIslam

IV	संस्कृत सुरभि अंश -१ 1. यत्र इच्छा तत्र मार्गः 2. यत्र इच्छा तत्र मार्गः 3. सुखदं शुभदं भावसारम् 4. सुखदं शुभदं भावसारम्	Discussion & analysis & feedback	11
----	--	-------------------------------------	----

Suggested Reading:

संस्कृतसुरभि - संपा - डॉ भाग्यश्री भलवतकर, डॉ. जयश्री सकळकळे, जळगाव, प्रकाशक-अथर्व प्रकाशन
२०२१

संकलित पाठाचे मूळ संदर्भ ग्रंथ

तैत्तिरीय उपनिषद-१.११.१-४, वाराणसी; चौखम्भा विद्याभारती प्रकाशन; 2011.

वराहमिहिर, बृहत्संहिता, संपा, जनार्धन हरि आठले, पुणे, वरदा बुक्स मार्च २०१५

अश्वघोष, वज्रसूचिकोपनिषद मराठी अनुवाद- डॉ.रा.ची. ढेरे. संत साहित्य आणि लोकसाहित्य, पुणे. वरद
प्रकाशन.१९९९

अश्वघोष, वज्रसूचिकोपनिषद मराठी अनुवाद.डॉ. रूपा कुलकर्णी, पुणे, सुगावा प्रकाशन, पुणे.

छ. संभाजी राजे, बुधभूषणम्, अनुवादक, डॉ. प्रभाकर ताकवले, अॅड.शैलजा ज्ञानेश्वर मोळक
पुणे, जिजाई प्रकाशन, २०११

डॉ. ग. बा. पळसुले, रूपकचतुष्टयम्, पुणे, प्रकाशक डॉ. ग. बा. पळसुले, सत्कार समिती, २०००

भगवतगीता-अ.12 प्रकाशक, गोरखपूर. गोरखपूर प्रकाशन, २००५

सुधामूर्ति, Wise and Otherwise, संस्कृतअनुवाद, सुजा: उताहो अजा:, संपादक, डॉ देवीप्रसाद

खरवंडीकर, आशा गुर्जर, डॉ रंजना दाते. [पुणे. रविंद्र गुर्जर गायत्री साहित्य प्रकाशक, २०१०

जयदेव, गीतगोविंद, संपा. आनंद साधले मुंबई, माजेस्टिक बुक स्टॉल, १९६८

साम

SEM – VI

CO
H/10/10

T.Y.B.A
DSE-1D
Semester – VI
SAN 361- Ved-2 वेद-२

Course Objectives:

- This course aims to get the students to know the important of ancient Vedic Literature
- To enable students to study the Vedic language and grammar.
- To enable students with great *Devatas* and their powers.
- To make students aware with the great ancient heritage of Sanskrit hymns & literature

Course Outcomes: At end of course, the students will be able to

- know importance of Vedic Literature
- understand the Vedic language and grammar.
- learn about great poet and there literature of Sanskrit
- Students will get awareness of the great ancient heritage of Sanskrit hymns & literature

Credits : 3

Marks : 75

InternaExamination:15

External Examination : 60

UNIT	TOPIC	METHOD	CONTACT HOURS
I	1. वेदातील देवतांचे मानवीकरण 2. प्रजापती शुक्ल यजुर्वेद अध्याय २३ (श्लोक १ ते १०) 3. शिवसंकल्प सूक्त यजुर्वेद २.३४ (श्लोक १ ते ६) 4. शिवसंकल्प सूक्ताचे मनोवैज्ञानिक महत्त्व.	Lectures& Discussion	12
II	1. मेधाजनन अथर्व १.१ 2. सूक्तांचे महत्त्व, देवतांचे उदात्तीकरण 3. कृषि सूक्त अथर्व ३.१७ 4. कृषि चे मानवी जिवनातील अनन्य साधारण महत्त्व	Classroom teaching & Discussion	11
III	1. रोगनिवारण सूक्त अथर्व ४.१३ 2. सूक्ताचे मानवी जीवनात महत्त्व 3. भेषज सूक्त अथर्व ५.२२ 4. सोमरसाचे वेदिक काळतील महत्त्व	Discussion & problem solving	11

Handwritten signature

IV	1. काळ सूक्त अथर्व १०.५३ 2. काळाचे महत्त्व व उपयोगिता 3. भूमिसूक्त अथर्व १२.११५ (श्लोक १ ते १५) 4. मानवी जीवनात औषधी वनस्पतीचे महत्त्व	Discussion & analysis & feedback	11
----	---	----------------------------------	----

Suggested Reading:

दयानंद सरस्वती, (संपा). *अथर्ववेद*. नवी दिल्ली, प्रका. दयानंद संस्थान. १९९९

वैद्य चि. वि. *वैदिक वाङ्मायाचा इतिहास.पुणे. सुयोग प्रकाशन. २९९०*

दांडेकर रा. ना *वैदिक देवता*. गायत्री प्रकाशन. १९८०

डांगे सिंधू. *भारतीय साहित्याचा इतिहासमंगल* प्रकाशन, नागपूर.१९७५

वेलणकर, पराडकर, जोशी. ह.द.संपा. *ऋक् सूक्त वैजयन्ति*. पुणे. प्रकाशक, टी. म. वि. वैदिक संशोधन मंडळ.

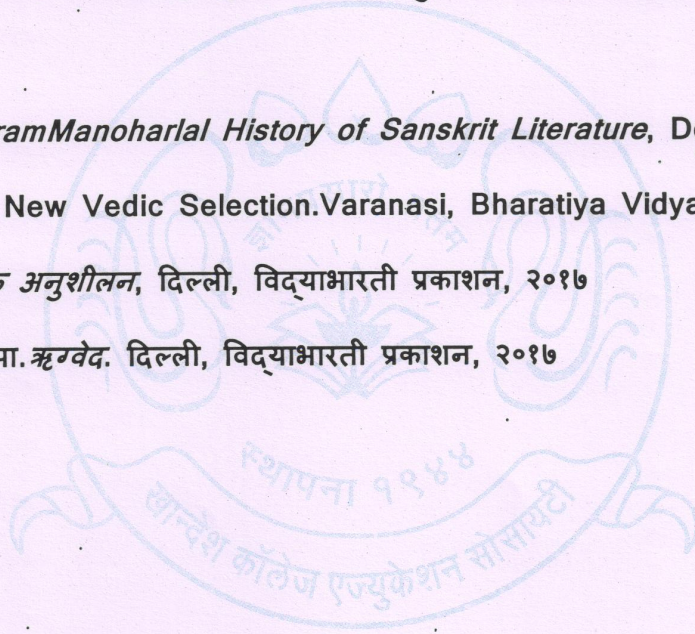
१९६५

Macdonell, *MunshiramManoharlal History of Sanskrit Literature*, Delhi, 1958

Chaubey B.B. *The New Vedic Selection*.Varanasi, Bharatiya Vidya Prakashan, 965

शशिप्रभा कुमार. *वैदिक अनुशीलन*, दिल्ली, विद्याभारती प्रकाशन, २०१७

जियालाल कम्बोज. संपा. *ऋग्वेद*. दिल्ली, विद्याभारती प्रकाशन, २०१७

सिद्ध

T.Y.B.A.

DSE-1D

Semester-VI

SAN-362: Vaykaran-II व्याकरण -II

Course Objectives:

- 1. To study the importance of various types of basic grammar & creative language.
- To know the basic knowledge about Sanskrit grammar of language
- To study the language skills.
- To know the literary & grammatically skills of Sanskrit language.

Course Course Outcome: At end of course, the students will be able to

- know the importance of various types of basic grammar
- know the basic knowledge of sanskrit language.
- get aware of language skills.& creative language.
- enable to know the literary & grammatically skills of Sanskrit language

Credits : 3
Marks : 75

Internal Examination: 15
External Examination : 60

UnitNo.	Unit-Subtopics	Method	CONTACT HOURS
I	संज्ञा व संधी प्रकरण 1. महेश्वरी सूत्रे 2. संज्ञा सूत्रे, विधी सूत्रे, परिभाषा सूत्रे 3. अंतर्गत व बाह्य प्रयत्न 4. स्वरांचे प्रकार,	Lectures & Discussion	12
II	संज्ञा व संधी प्रकरण 1. स्वर संधी 2. इकोयणऽचि 3. एचोऽयवायाव 4. गुण संधी, वृद्धी संधी	Classroom teaching & Discussion	11
III	संज्ञा व संधी प्रकरण 1. हल संधी 2. स्तोःश्चुना श्चु 3. तोर्ली, झलांऽजशोन्ते 4. खरि च, मोऽनुस्वारः, पदान्ताद्वा	Discussion & problem solving	11

सिद्धि

IV	संज्ञा व संधी प्रकरण 1. विसर्ग संधी 2. व शरि,ससजुषो रुः, हशि च 3. हलि सर्वेषाम् 4. रो रि,विप्रषेधे परं कार्यम्	Discussion & analysis & feedback	11
----	--	--	----

Suggested Reading:

- सोमलवार,नीला.लघुसिद्धांत कौमुदी- यवतमाळ. कौमुदी प्रकाशन, २००१.
पेन्ना, मधुसूदन, वीसा. संस्कृत साधना,नागपूर विसा बुक्स, २०११
जोशी, म. द, लघुसिद्धांत कौमुदी. पुणे: म. द,जोशी आणि लोखंडे प्रकाशन.१८८३
4. आचार्य कपिलदेव, (संपा). संस्कृत व्याकरण एवं लघुसिद्धांत कौमुदी. वाराणसी: विश्वविद्यालय प्रकाशन,२०१२
मराठे, हंसश्री, कृदंत -सिद्धाता, नागपूर:सतीश मराठे प्रकाशन, १९९९
सिद्दालंकार, पं हरिचरण, ऋग्वेद भाष्य.नई दिल्ली: प्रकाशक, विजय कुमार गोंविद हातानंद, २०१२
भारव्दाज रमेश, वत्स शास्त्री, झा अमरजी. संस्कृत-व्याकरण-प्रवेशिका. दिल्ली, विद्या भारती प्रकाशन,२०१७
दीक्षित भट्टोजी घिल्डियाल श्रीधरानन्द (हिंदी अनुवाद) सिद्धांतकौमुदी-सन्धि प्रकरण, दिल्ली, मोतीलाल बनारसी दास प्रकाशन,२०१६
शास्त्री राम बालक,शर्मा गिरिजा प्रकाश, संस्कृत रचानानुवाद चन्द्रिका. दिल्ली, मोतीलाल बनारसी दास प्रकाशन,२०१६
शास्त्री चारुदेव, व्याकरण चंद्रोदय (५ खंड) संधी व समास, दिल्ली, मोतीलाल बनारसी दास प्रकाशन,२०१६

CO
Sibka

T. Y.B.A.
DSE-1D
Semester-VI

SAN-363: Darshana- II दर्शन- II

Course Objectives:

- This course aims to get the students acquainted with Philosophy of Sanskrit.
- The students enable with the concepts of Sanskrit *Tarkshastra*.
- To provide the students with the knowledge of *Vedaantas*.
- To make aware the students with different types of *Purv & Uttar Mimaansa*.

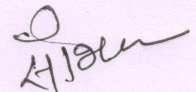
Course Outcomes: At end of course, the students will be able to

- know the importance of *Philosophy* of Sanskrit.
- get information about the concepts of Sanskrit *Tarkshastra*.
- get knowledge of *Vedaantas*.
- identify different types of *Purv & Uttar Mimaansa*

Credits : 3
Marks : 75

Internal Examination: 15
External Examination : 60

UNIT	TOPIC	METHOD	CONTACT HOURS.
I	वेदांत सार 1. मंगलाचारण 2. गुरुवंदन, उपनिषदांची वेदान्त संज्ञा 3. अनुबंधचतुष्टय 4. साधनचतुष्टय	Lectures & Discussion	12
II	वेदांतसार 1. शिष्य गुरु कर्तव्य 2. अध्यारोप 3. समष्टी-व्यष्टी वर्णन 4. ईश्वर -प्राज्ञ	Classroom teaching & Discussion	11
III	वेदांतसार 1. तुरीय चैतन्य वर्णन 2. अज्ञानाची दौन शक्ती आवरण आणि विक्षेप 3. सृष्टिक्रम 4. सप्तदश अवयव लिंग शरीर	Discussion & problem solving	11

IV	वेदांतसार 1. सूक्ष्म प्रपंच 2. पंचीकरण सिद्धांत 3. स्थूल प्रपंच 4. महाप्रपंच	Discussion & analysis & feedback	11
----	--	--	----

Suggested Reading:

सदानंद योगीन्द्र ; वेदान्त सार ; व्याख्याकार-डॉ. गजानन्द शास्त्री मुसळगांवकर ; वाराणसी ; चौखंबा कृष्णदास अकादमी ; 2016. .

सदानंदयोगीन्द्र; वेदान्तसार; व्याख्याकार-डॉ. श्रीकारा G.N; शृंगेरी; राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान ; 2018.

सदानंदयोगीन्द्र; वेदान्तसार; व्याख्याकार-पं. राम स्वरूप ; मुंबई; खेमराज श्री कृष्णदास ; 2011.

सदानंदयोगीन्द्र; वेदान्तसार; व्याख्याकार-डॉ. सच्चिदानंद मिश्र ; वाराणसी; दक्षिणा मूर्ती मठ प्रकाशन; 2014.

सदानंदयोगीन्द्र; वेदान्तसार; व्याख्याकार-डॉ. सौ. नलिनी चाफेकर; ठाणे; श्री म.ग. चाफेकर 24 मधुमालती सोसायटी, नौपाडा; 1994.

महर्षि व्यास ; वेदान्त दर्शन ; संपा. आचार्य उदयवीर शास्त्री ; दिल्ली; गो.हा.नई सडक; 2001.

महर्षिव्यास; वेदान्तदर्शन; संपा. श्रीरामशर्मा आचार्य; मथुरा; युगनिर्माणयोजना , गायत्रीतपोभूमी; 1990.

महर्षिव्यास; वेदान्तदर्शन; स्वामी ब्राह्ममुनी परिव्राजक; दिल्ली; वि.गो.हा.नई सडक; 1998 .

सदानंदयोगीन्द्र; वेदान्तसार; व्याख्याकार-डॉ. मिथिलेश पांडेय; कानपूर; राधा पब्लिकेशन्स ; 2009.

स्वामी आनंतानंद जी ; वेदान्त तत्व विचार ; गया ; बाबू रघुवंश सिंह ; 1968.

Signature

T.Y.B.A.
DSE-1 D
Semester – VI

SAN-364: Kumarsambhav Sarg-5 कुमारसंभव सर्ग -५

Course Objectives:

- This course aims to acquaint the students with two most famous epic of Sanskrit literatures.
- To enable the students with the different them of epic of Kalidasa.
- To make know the Students with the beauty of epics.
- To make aware the students with the cultural and Highlight Human values.

Course Outcomes: At end of course, the students will be able to

- understand the important of famous epic of Sanskrit literatures.
- know learn the different them of Epic of Kalidasa.
- Learn the beauty Epics.
- get information about the cultural and Highlight Human values.

Credits: 3
Marks: 75

Internal Examination: 15
External Examination: 60

UNIT	TOPIC	METHOD	CONTACT HOURS
I	कुमार संभव सर्ग ५ 1. श्लोक १ ते ०५ कवी परिचय, भाषांतर, अलंकार, भाषा शैली, काव्यात्मक सौंदर्य, पार्वतीची तपस्या. 2. श्लोक ०६ ते १० भाषांतर, अलंकार, भाषा शैली, काव्यात्मक सौंदर्य, पार्वतीची तपस्या. 3. श्लोक ११ ते १५ भाषांतर, अलंकार, भाषा शैली, काव्यात्मक सौंदर्य, पार्वतीची तपस्या. 4. श्लोक १६ ते २० भाषांतर, अलंकार, भाषा शैली, काव्यात्मक सौंदर्य पार्वतीची तपस्या.	Lectures & Discussion	12
II	कुमार संभव सर्ग ५ 1. श्लोक २१ ते २५ भाषांतर, अलंकार, भाषा शैली, काव्यात्मक सौंदर्य 2. श्लोक २६ ते ३० भाषांतर, अलंकार, भाषा शैली, काव्यात्मक सौंदर्य, सूर्याची तपस्या, 3. श्लोक ३१ ते ३५ भाषांतर, अलंकार, भाषा शैली, काव्यात्मक सौंदर्य, ब्रह्मच्यान्याचे आगमन 4. श्लोक ३६ ते ४० भाषांतर, अलंकार, भाषा शैली, काव्यात्मक सौंदर्य, ब्रह्मच्यान्याचे स्वागत.	Classroom teaching & Discussion	11

Signature

III	<p>कुमार संभव सर्ग ५</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. श्लोक ४१ ते ४५ भाषांतर, अलंकार, भाषा शैली, काव्यात्मक सौंदर्य, पार्वतीच्या कामनेची विचारणा. 2. श्लोक ४६ ते ५० भाषांतर, अलंकार, भाषा शैली, काव्यात्मक सौंदर्य,पार्वतीला तपस्येसाठी हतोत्साही करण्याचा प्रयत्न 3. श्लोक ५१ ते ५५ भाषांतर, अलंकार, भाषा शैली, काव्यात्मक सौंदर्य,शंकराची निंदा. 4. श्लोक ५६ ते ६० भाषांतर, अलंकार, भाषा शैली, काव्यात्मक सौंदर्य, तपस्येच्या फलप्राप्तीला विलंब. 	Discussion & problem solving	11
IV	<p>कुमार संभव सर्ग ५</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. श्लोक ६१ ते ६५ अलंकार, भाषा शैली, काव्यात्मक सौंदर्य, तपस्येचे प्रयोजन कथन. 2. श्लोक ६६ ते ७० अलंकार, भाषा शैली, काव्यात्मक सौंदर्य,पार्वतीचे मत परिवर्तनाचा प्रयत्न. 3. श्लोक ७१ते ७६ अलंकार, भाषा शैली, काव्यात्मक सौंदर्य,शंकराची निंदा. 4. श्लोक ७७ ते ८६ अलंकार, भाषा शैली, काव्यात्मक सौंदर्य,शंकराची प्रसन्नता. 	Discussion & analysis & feedback	11

Suggested Reading:

- कालिदास; कुमारसंभवम् ;संपा. सीताराम जी; मुंबई; निर्णय सागर मुद्रणालय ;1935.
- कालिदास; कुमारसंभवम्;संपा. वासुदेव शर्मा ;मुंबई;निर्णयसागरमुद्रणालय;1927.
- कालिदास; कुमारसंभवम्;संपा.विराज ;दिल्ली ;राजपाल एंड सन्स;2014.
- कालिदास; कुमारसंभवम्;संपा.मूळचन्द्र पाठक ;कानपूर ;प्रभात प्रकाशन;201
- कालिदास; कुमारसंभवम्;संपा. मनोज;दिल्ली;मनोज पब्लिकेशन्स ;2012.
- कालिदास; कुमारसंभवम्;संपा.अलकनंदा इनामदार;पुणे ;वरदा बुक्स;2012 .
- कालिदास; कुमारसंभवम्;संपा. प्रद्युम्न पांडेय;वाराणसी ;चौखंबा विद्या भवन;2016 .
- कालिदास; कुमारसंभवम्;संपा. प्रो. सुषमा कुलश्रेष्ठ;दिल्ली ;संजय प्रकाशन ;2007.
- कालिदास; कुमारसंभवम्;संपा. जगदीश लाल शास्त्री ;वाराणसी;चौखंबाविद्याभवन;2016.
- कालिदास; कुमारसंभवम्;संपा. आचार्य श्रीनिवास शर्मा ;वाराणसीभारतीयविद्या प्रकाशन ;2013.

सिद्ध

T.Y.B.A.
SEC
Semester-IV
SAN -360 Vyavhar Lekhan Vikas व्यवहार लेखन विकास

Course, Objectives:

- This course aims to get the students acquainted with . Sanskrit Writing.
- The students enable with the concepts of Sanskrit Grammer.
- To provide the students with the knowledge of the Sanskrit Letter & Essay Writing .
- To make aware the students with different types of *Aatmnejadi Dhaturop.*

Course, Outcomes: At end of course, the students will be able

- know the importance of Sanskrit *Writing.*
- Get information about the concepts of Sanskrit Grammar
- Get knowledge of the types of Sanskrit Letter & essay..
- identify different types of *Aatmnejadi Dhaaturup.*

Credits : 3
Marks : 75

Internal Examination: 15
External Examination : 60

UNIT	TOPIC	METHOD	CONTACT HOURS
I	संस्कृत निबंध लेखन 1. विविध संस्कृत वाक्य लेखन अभ्यास 2. प्राचीन विषय अनुसरून निबंध 3. आधुनिक विषय अनुसरून निबंध 4. साहित्यिक आणि नैतिक विषय अनुसरून निबंध	Lectures & Discussion	12
II	संस्कृत पत्र लेखन 1. संस्कृत पत्र लेखन वाक्य अभ्यास 2. पारिवारिक पत्र लेखन 3. महाविद्यालयीन पत्र लेखन 4. कार्यालयीन पत्र लेखन	Classroom teaching & Discussion	11
III	संस्कृत आंतरजालीय लेखन 1. आंतरजालाचे महत्व 2. आंतरजालीय निबंध लेखन 3. आंतरजालीय पत्र लेखन 4. आंतरजालीय शोध लेखन	Discussion & problem solving	11

सिद्धा

IV	आत्मने पदी धातु रूप 1. आत्मनेपदी प्रत्यय परिचय 2. आत्मनेपदी धातु परिचय 3. आत्मनेपदी रूप परिचय 4. लट्, लोट्, लृट्, विधिलिङ्, लङ्लकार	Discussion & analysis & feedback	11
----	---	--	----

Suggested Reading:

डॉ. डॉ.कपिलदेवद्विवेदी; व्याकरणएवंलघुसिद्धांतकौमुदी ; वाराणसी; विश्वविद्यालयप्रकाशन, 2011.

डॉ. कपिलदेवद्विवेदी; जयतु सुरभारती; भदोही; विश्वभारती अनुसंधान परिषद; 2019.

कपिलदेवद्विवेदी; व्याकरणएवंलघुसिद्धांतकौमुदी, वाराणसी; विश्वविद्यालयप्रकाशन, 2011.

डॉ.कपिलदेवद्विवेदी; रचनानुवादकौमुदी ; वाराणसी; विश्वविद्यालयप्रकाशन, 2019.

डॉ.कपिलदेवद्विवेदी; प्रारम्भिकरचनानुवादकौमुदी ; वाराणसी; विश्वविद्यालयप्रकाशन, 2018.

डॉ.कपिलदेवद्विवेदी; प्रौढरचनानुवादकौमुदी, वाराणसी; विश्वविद्यालयप्रकाशन, 2019.

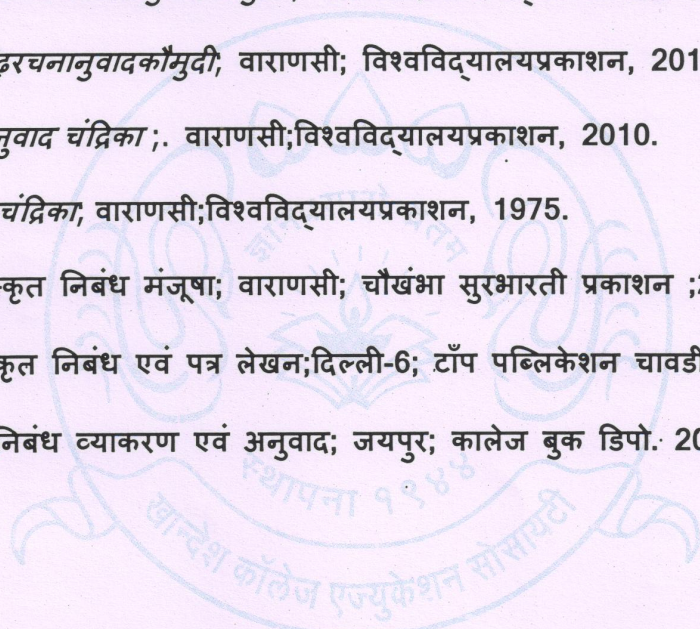
डॉ.कपिलदेवद्विवेदी; अनुवाद चंद्रिका ;. वाराणसी; विश्वविद्यालयप्रकाशन, 2010.

चारुदत्त शास्त्री ; अनुवादचंद्रिका, वाराणसी; विश्वविद्यालयप्रकाशन, 1975.

डॉ. उदय शंकर झा ; संस्कृत निबंध मंजूषा; वाराणसी; चौखंभा सुरभारती प्रकाशन ;2013.

सहदेव सिंह मान ; संस्कृत निबंध एवं पत्र लेखन; दिल्ली-6; टॉप पब्लिकेशन चावडी बाजार; 2010.

डॉ. चंडीप्रसाद आचार्य; निबंध व्याकरण एवं अनुवाद; जयपुर; कालेज बुक डिपो. 2010.

Signature

T.Y.B.A.

GE

Semester – VI

SAN-03 Bhaminivilas भामिनिविलास

Course Objectives:

- This course aims to get the students acquainted with the classical sanskrit poetry.
- The students enable with the concepts of sanskrit *Kavya*
- To provide the students with the knowledge of the types of *Alankaras*
- To make aware the students nature of human being with different types of *Anyoktis*

Course Outcomes: At end of course, the students will be able to

- know the importance of Classical Sanskrit Poetry.
- get information about the concepts' of Sanskrit *kavya*.
- get knowledge of the types of *Alankaras*
- identify nature of human being & different types of *Anyoktis*

Credits: 2

Marks: 75

Internal Examination: 15

External Examination: 60

UNIT	TOPIC	METHOD	CONTACT HOURS
I	भामिनिविलास - पण्डित जगनाथ श्लोक १ ते २४ पण्डित जगन्नाथाचा काळ, परिचय काव्य संपदा 1. सिंहान्योक्ती, राजहंसान्योक्ती, विधात्रन्योक्ती 2. कमलान्योक्ती, कुटजान्योक्ती, कोकिलान्योक्ती 3. कुपान्योक्ती, भ्रमरान्योक्ती, चंदनान्योक्ती 4. हंसान्योक्ती, सरान्योक्ती, मालत्यन्योक्ती	Lectures & Discussion	12
II	भामिनिविलास - पण्डित जगनाथ श्लोक २५ ते ४९ 1. तटिन्यन्योक्ती, बर्बुरान्योक्ती, कोकिलान्योक्ती, 2. हिमाचलान्योक्ती, कलभान्योक्ती, माकंदान्योक्ती 3. मालाकारान्योक्ती, तोयदान्योक्ती, हर्यन्योक्ती 4. बकुलान्योक्ती, वृक्षपत्यन्योक्ती, मेघान्योक्ती	Classroom teaching & Discussion	11
III	भामिनिविलास - पण्डित जगनाथ श्लोक ५० ते ७४ 1. जलधरान्योक्ती, पांथान्योक्ती, अंबुजान्योक्ती 2. क्षीरार्णवान्योक्ती, कसारान्योक्ती, समुद्रान्योक्ती 3. वर्षानद्यन्योक्ती, गजान्योक्ती, राघवान्योक्ती 4. लवंगलतिकान्योक्ती, नंदनान्योक्ती, किरान्योक्ती	Discussion & problem solving	11

सिद्धि

IV	भामिनिविलास - पण्डित जगन्नाथ श्लोक ७५ ते १०० 1. संकीर्ण सुभाषिते; वृक्षान्योक्ती 2. जलधारान्योक्ती, अन्योक्ती द्वारे उपदेश 3. विविध विषयावरील सुभाषिते 4. गजान्योक्ती, हर्यान्योक्ती	Discussion & analysis & feedback	11
----	--	-------------------------------------	----

Suggested Reading:

पण्डित जगन्नाथ, भामिनिविलास. भलवतकर भाग्यश्री (संपा) जळगाव.

विविधता संसोधन आणि प्रशिक्षण केंद्र मू.जे.महाविद्यालय,

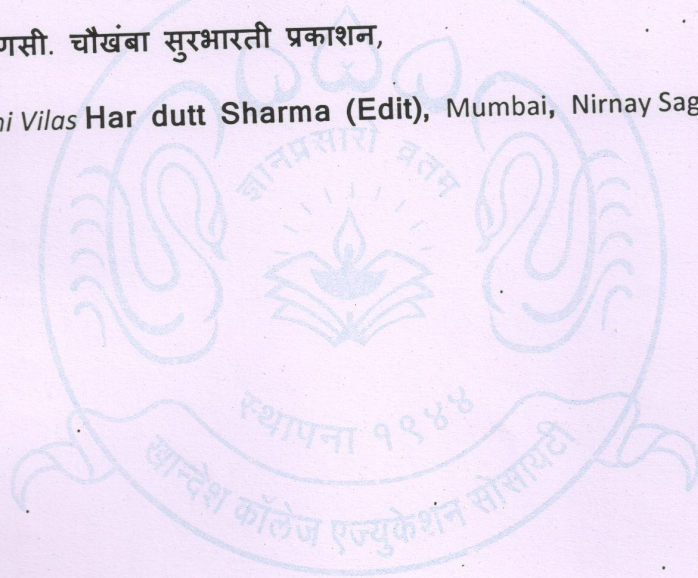
पण्डित जगन्नाथ, भामिनिविलास. द्विवेदी, महावीरप्रसाद. (संपा) मुंबई.गंगाविष्णु श्री कृष्णदास

प्रकाशन, २००५

पण्डित जगन्नाथ भामिनिविलास डॉ श्रीमती मधु सत्यदेव (संपा)

(अन्योक्ति विलास) वाराणसी. चौखंबा सुरभारती प्रकाशन,

Pandit Jagannth. Bhamini Vilas Har dutt Sharma (Edit), Mumbai, Nirnay Sagar press, 2000

सी.बी.सी.

T.Y.B.A.

GE

Semester – VI

SAN-004 Sanskrit Surbhi Part-2 संस्कृतसुरभि अंश-२

Course Objectives:

- This course aims to get the students acquainted with the Classical Sanskrit Prose & Poetry.
- Through this course the students understand the Varsities of Literature like Ancient & Modern.
- The course also seeks to help the students negotiate the text independently with the help of Proficiency of Sanskrit.
- To acknowledge the students beauty of different Prose & Poetry of Sanskrit.

Course Outcomes: At end of course, the students will be able to

- acquaint with the Classical Sanskrit Prose & Poetry.
- get information about the Varsities of Literature like Ancient & Modern
- negotiate the text independently with the help of Proficiency of Sanskrit.
- acknowledge the students beauty of different Prose & Poetry of Sanskrit

Credits : 2
Marks : 75

Internal Examination: 15
External Examination : 60

UNIT	TOPIC	METHOD	CONTACT HOURS
I	संस्कृत सुरभि अंश -२ 1. कृतकलहः 2. कृतकलह 3. रघुवंशवर्णनम् 4. रघुवंशवर्णनम्	Lectures & Discussion	12
II	संस्कृत सुरभि अंश -२ 1. अतिक्रान्तसीमा 2. अतिक्रान्तसीमा 3. कलिविडंबनम् 4. कलिविडंबनम्	Classroom teaching & Discussion.	11
III	संस्कृत सुरभि अंश -२ 1. कर्तव्यबोधः 2. कर्तव्यबोधः 3. नवरस 4. नवरस	Discussion & problem solving	11

Handwritten signature

IV	संस्कृत सुरभि अंश -२ 1. मत्स्य कथा 2. मत्स्य कथा 3. नमो ज्ञानिने ज्ञानदेवाय तस्मै 4. नमो ज्ञानिने ज्ञानदेवाय तस्मै	Discussion & analysis & feedback	11
----	--	-------------------------------------	----

Suggested Reading:

संस्कृत सुरभि - संपा - डॉ. भाग्यश्री भलवतकर, डॉ. जयश्री सकळकळे, जळगाव, प्रकाशक-अथर्व प्रकाशन
२०२१

संकलित पाठाचे मूळ संदर्भ ग्रंथ

विशाखादत्त, *मुद्राराक्षस*, संपा. रा.श. वाळिंबे. पुणे.२. मेसर्स जोशी आणि लोखंडे प्रकाशन, १९५८

कालिदास, *रघुवंश-सर्ग १*, वाराणसी, चौखंबा सुर भारती प्रकाशन, १९७२

डॉ. नंदा पुरी. अधिष्ठाता, ककासंवि. रामटेक नागपूर बक्षीस पात्र कथा.

श्रीनिवास दीक्षित, *कलिविडंबनम्*, पुणे. वरदा प्रकाशन, २००५

मुकुलजी कानिटकर, *शोधकर्ता कार्यकर्ता*, मराठी अनुवाद प्रा. डॉ. जयवंत चौधरी, ककासंवि, रामटेक,
नागपूर, २०१७

पण्डीत जगन्नाथ, *रसगंगाधर*, वाराणसी, चौखम्भा सुरभारती प्रकाशन. १९७९

व्यास, *महाभारत, शांतीपर्व*, संपा. सुखटणकर, पुणे, प्रकाशक, भांडारकर प्राच्य विद्या मंदिर,

डॉ. देवीप्रसाद खरवंडीकर, *नमो ज्ञानिने ज्ञानदेवाय तस्मै* । अहमदनगर. प्रकाशक, डॉ. देवीप्रसाद
खरवंडीकर, १९९८

Signature